

զիացի : Ամէն տարի գրեթէ 40 միլոն ֆրանքի վաճառք կը մտնէ ասքաղաքը , նոյնչափ ալ դուրս կ'ելլէ անկէ : Դրեթէ ամէն օր աշխարհքիս ամէն կողմէն նաւ կուգայ հոն : Իւնակիչներուն երրորդ մասը Ջինացի են , վեցերորդ մասը Մալեզիացի , մացածները Խնդղիացի , Հայ , Հընդիկ , Փորթուգալցի , Հրեայ , Արաբացի , Վորոմանտէցի , Շաւացի , Արամացի և Պարսիկ :

Տներն ալ շատցան ժողովրդեան բազմութեանը համեմատ . ասանկով Աինկափուրը գեղեցիկ քաղաք մը դարձաւ , որ ծովեզերքի երկայնքին վրայ երկու մղոն տարածութիւն ունի , իսկ գէպ ՚ի ցամաքը շատ տարածուած չէ . ետեւ կողմը 100էն ինչուան 150 ոտնաչափ բարձրութեամբ բլուրներ կան : Խընկելի շէնքերն են քաղաքապետին պալատը , դատաստանարանը , բանտը , մաքսատունը , քարոզաց մատուռը և դպրոցը :

Աինկափուրը վաճառականութեան կողմանէ հարաւային Խիսոյ Լ սնտրան կը սեպուի . բոլոր սահմանակից ազգերն ու Հնդկային Ավկիանոսի բնակիչները Աինկափուր կը թափեն իրենց բերքերն ու ձեռագործները , և հոնկէ կ'առնեն իրենց հարկաւոր եղած վաճառքները . վասն զի արևելեան ամէն վաճառքներն ալ կը գտնուին հոն , և գրեթէ Խըրոպայի վաճառականութեան հարստութեը հասած է . Խ ամէն յառաջադիմութեանց պատճառը ազատ նաւահանգիսա ըլլան է : Խնդղիացիք 1824էն երկու ինքնագլուխ իշխաններու ձեռքէ գրեթէ կէսմիլիոն ֆրանքով գնեցին Աինկափուր կղզին , անոր հետ նաև բոլոր ան ծովերուն տիրած եղան :

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԴԱՐԱՄՈՒԹԻՒՆ

ԲԱԶՄԱՎԵՊԻՆ օգուտները օրէ օր աւելի Ճանչցուելով՝ մեծ քաջալերութիւն կ'ըլլայ մեզի որ առանց վհատելու ջանանք ոճը հետզհետէ լաւցընել : Ուրիշ միսիթարութիւն մըն ալ աս է մեզի , որ նաև մեր միաբաններէն դուրս գտնուող անձինք (որ ամէնքն ալ ազգային սիրոյն կապովը մեր եղբարքն են) հաւնելով Բազմավէպիս վախճանին , յօժար կամք հաշեցան այլ և այլ օգտակար ու հետաքրքրական յօդուածներ խրկել մեզի , որ եթէ պատշաճ երևնայ՝ մէջը անցընենք ատենին : Այէպէտ այսպիսի բարեսէր անձանցմէ ոմանք չեն ուզեր որ յօդուածներուն տակը իրենց անունը նշանուի , բայց ուրիշները երբոր իրենք իրենցմէ չեն իմացըներ մեզի կամքերնին՝ հարկ կը համարինք անուննին ալ նշանակել յօդուածներուն տակը :

Խոնց մէջ գովեստով ու չնորհակալութեամբ յիշատակենք Պիտրոսեան Պօղոս վարդապետը , որ իրեն սրամիտ ու գիտող և ուսումնասէր հանձարովը Հայաստանի ու փոքր Խիսոյի շատ կողմերը երկար ատեն պտրտեր է , ու տեղեկացած և անձամբ փորձած օգտակար գիտելիքները գիր անցուցեր ու մեզի կը խրկէ որ աս օրագրով հաղորդենք մեր ազգին : Իրենն է ահա հետագայ յօդուածը . ըստ ժամանակին կը դնենք նաև ուրիշ յօդուածները՝ նոյնպէս Պ. Պ ստորագրութեամբ՝ որպէս զի որոշուին ուրիշներուն փորձած կամ պատմած գիւտերէն . և կը յուսանք որ կարդացողներն ալ սիրով ու երախտագիտութեամբ ընդունին :